

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120275550
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:6120275550.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej D. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Y. E. XXX, o zaplatenie 1.264,81 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin, č. k. 17Csp/28/2020-158 zo dňa 19. novembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1) Napadnutým rozsudkom súd po tom, ako preskúmal, či mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu D. D. a.s. na žalobcu (ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.), zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 1.264,81 eur s príslušenstvom titulom spotrebiteľskej zmluvy - Zmluvy o splátkovom úvere č. 5035886772 zo dňa 30.11.2012, ktorú uzatvorili právny predchodca žalobcu so žalovanou ako spotrebiteľkou. Nárok žalobcu podrobil prieskumu vzhľadom na ust. § 54a, § 53 ods. 9, § 565, 103 OZ ako aj na vznesenú námietku premlčania a dospel k záveru, že žalobca si uplatnil svoje právo po uplynutí premlčacej doby. Skutočnosť, že došlo k zosplateniu pohľadávky mal preukázanú listinou označenou ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti datovanej 23.11.2017 z ktorej vyplýva, že banka vyhlásila ku dňu 22.11.2017 mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Medzi stranami nebolo sporné, že došlo k zosplateniu pohľadávky. Zmluvou o splátkovom úvere, čl. I., bod 10 mal preukázané, že veriteľ mohol žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. V čase, keď D. D. a.s. ako veriteľ požiadala o zaplatenie celej pohľadávky a teda vyhlásila mimoriadnu splatnosť, ako aj z platobnej histórie je zrejmé, že v tomto čase žalovaná už bola v omeškani, resp. nesplácala splátky od 06.01.2017 a nezaplatila od tohto dátumu žiadnu splátku do času, kedy veriteľ D. D. a.s. vyhlásil mimoriadnu splatnosť. D. D. a.s. ako dodávateľ uplatnila svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka jednoznačne, po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne tiež mal preukázané, že D. D. a.s. žalovanú ako spotrebiteľa upozornila v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Uvedené vyplýva z listiny označenej ako Výzva zo dňa 14.6.2016 (č.l. 70). Mal za to, že poslednú vetu § 565 OZ, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky, pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno, to znamená, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie celej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9 OZ. K uplatneniu § 565 mohlo dôjsť najneskôr pre nezaplatenie ďalšej splátky a to za 20. február 2017. Keďže práve toto je splátka, pre nezaplatenie ktorej došlo k zosplateniu, hoci až v novembri 2017, tak práve od tohto dátumu 20.02.2017 začala plynúť premlčacia doba s poukazom

na ust. § 103 veta 2 OZ. Keďže v zmysle Občianskeho zákonníka je premlčacia lehota trojročná, tak táto uplynula najneskôr dňa 20.02.2020, pričom žaloba bola podaná 30.03.2020, po uplynutí premlčacej doby. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s poukazom na jej úspech v spore.

2) Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V danej veci bol nesprávne posúdený začiatok plynutia premlčacej doby. Nesúhlasil, že ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa ust. § 565 OZ, tak ako v súdenom prípade podaním zo dňa 23.11.2017, potom v zmysle ust. § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca od splátky úveru, ktorá nebola dlžníkom ako prvá uhradená riadne a včas (v posudzovanom prípade splátka splatná dňa 20.02.2017), a teda splátka, s ktorou sa dlžník podľa názoru súdu dostal prvýkrát do omeškania. Bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (podaním zo dňa 23.11.2017) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (od 20.02.2017) tak, ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 OZ. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky splatnej dňa 20.11.2017. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Považoval za nesprávny súdny výklad druhej vety ust. § 103 OZ, v zmysle ktorého za „nesplnenú, resp. nesplatenú splátku“ je potrebné považovať splátku, ktorá v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ predchádza vyhláseniu mimoriadnej splatnosti po dobu 3 a viac mesiacov, nakoľko takýto výklad je v priamom rozpore s ust. § 565 OZ. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by nemuseli byť premlčané (v prejednávanej veci napr. splátky splatné od 20.04.2017 do 20.10.2017), avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by už v ten istý moment bol premlčaný. V zmysle uvedeného teda pôvodný veriteľ využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 23.11.2017, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.11.2017, ktorá predstavuje „nesplnenú“ splátku v zmysle ust. § 103 OZ, a od ktorej splatnosti plynie premlčacia doba pre všetky splátky splatné do budúca. Žaloba bola preto podaná na súd včas. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. rozhodnutie zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3) K podanému odvolaniu sa žalovaná nevyjadřila.

4) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5) Pri preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd vychádzal z rozsahu odvolania zo spisového materiálu, ako aj zo skutkového stavu, tak ako ho zistil súd prvej inštancie. V konaní sa riešila otázka, či možno nárok žalobcu (alebo jeho časť) považovať za premlčaný, a od akého momentu sa počíta premlčacia doba. Prvoinštančný súd sa zaoberal (ne)premlčaním nároku žalobcu na námietku žalovanej, pričom táto povinnosť mu vyplývala aj z ust. § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj záverov prvoinštančného súdu dospel k tomu, že tento v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a vo veci samej dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol zistený skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s § 220 CSP zdôvodnil.

6) V danom prípade sa jednalo o nárok žalobcu vyplývajúci zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 5035886772 zo dňa 30.11.2012, na základe ktorej právny predchodca žalobcu (D. D., a. s.) sa zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 1.200,- eur a žalovaná bola povinná za podmienok dohodnutých v zmluve poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie dohodnuté podmienky. Zmluvné strany sa dohodli, že výška mesačnej splátky je 32,31 eur hradená k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. V zmysle čl. I bodu 10 zmluvy, pre prípad, že dôjde k nesplácaniu pohľadávky riadne a včas, bola banka oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Uvedená zmluva spĺňala definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 52 ods. 1 OZ, kde žalovaná vystupovala v postavení spotrebiteľky. Prvoinštančný súd po tom, ako ustálil, že došlo k zosplateniu pohľadávky (ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná), dospel k záveru o premlčaní nároku žalobcu. Čo sa týka samotného plynutia premlčacej doby podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z uvedenej zmluvy vyplýva, že plnenie bolo dohodnuté v splátkach, pričom z nej ďalej vyplýva, že žalobca mohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade nesplácania pohľadávky riadne a včas. Žalobca mal preto na výber, či si bude vymáhať jednotlivito splatné splátky, s ktorými sa žalovaná dostala do omeškania, a v prípade ktorých plynie premlčacia doba v zmysle ust. § 101 OZ samostatne, alebo pristúpi k zosplateniu celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok podľa ust. § 565 OZ, na základe čoho môže vymáhať celý dlh a kde premlčacia doba začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.

7) V prejednávanej veci bolo preukázané, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou niekoľkých splátok, z ktorého dôvodu právny predchodca žalobcu využil svoje právo v zmysle ust. § 565 OZ, podľa ktorého, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Na základe uvedeného právny predchodca žalobcu listom zo dňa 23.11.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť. Žalovaná na uplatnenie tohto práva bola upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní a súčasne právo bolo uplatnené jednoznačne po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (ust. § 53 ods. 9 OZ). Aj napriek tomu, že odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že poslednú vetu § 565 OZ nemožno použiť pri spotrebiteľských zmluvách, táto skutočnosť (ani podľa názoru odvolacieho súdu) nemala vplyv na správne určenie začiatku plynutia premlčacej doby. Z platobnej histórie vyplýva, že posledná splátka bola zaplatená dňa 06.01.2017, a preto súd prvej inštancie správne určil moment začatia plynutia premlčacej doby pre celý zosplatený dlh a to dňom 20.02.2017 (resp. 21. 02. 2017), pre ktorú splátku mohlo najneskôr dôjsť k zosplateniu aj napriek tomu, že k samotnému zosplateniu došlo až listom zo dňa 23.11.2017. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu, podľa ktorých veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť podaním zo dňa 23.11.2017, a to pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.11.2017, ktorá predstavuje „nesplnenú“ splátku v zmysle ust. § 103 OZ, a od ktorej splatnosti plynie premlčacia doba pre všetky splátky splatné do budúcnosti, odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca žiada o zaplatenie celej nesplatennej sumy a nie len sumy počítanej od nesplnenia splátky splatnej dňa 20.11.2017 spolu plnením, ktoré by ešte nebolo splatné, pokiaľ by nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Premlčanie sa ráta od prvej neuhradenej splátky, aj keď zosplatenie nastalo neskôr. Inými slovami, žalobca žaloval všetky splátky, kde premlčanie treba rátať od najstaršej nezaplatennej. V kontexte vyššie uvedeného je potom irelevantná námietka žalovaného, že splátky splatné od 20.04.2017 do 20.10.2017 boli uplatnené v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby, keďže pri zosplatení začala plynúť jedna premlčacia doba pre celý dlh a to dňom 20.02.2017. Pokiaľ žalobca toto právo využije so značným časovým odstupom od zmeškanej splátky, vystavuje sa riziku, že časť premlčacej doby je v dôsledku jeho pasivity konzumovaná. Žalobca si mal byť vedomý, že využitím tohto práva premlčacia doba v takom prípade začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Zmyslom inštitútu premlčania je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch a pôsobenie na subjekty v občiansko-právnych vzťahoch, aby v primeraných dobách uplatnili svoje nároky práva a zároveň aj zabránili tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené plniť svoje povinnosti. 3-ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

8) Pretože odvolateľ neuviedol žiadne skutočnosti v odvolaní, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav odvolacím súdom, odvolací súd potom neuznávajú dôvodnosť právnej argumentácie žalobcu, konštatujú vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, rozsudok, vrátane výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.

9) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, nakoľko žalovaná, aj keď ostala v odvolacom konaní nečinná, mala v ňom úspech, a preto by mala nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vzhľadom na jej nečinnosť v odvolacom konaní jej súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

10) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).